

2021-10-06

RS/440/2021

Ert dnr: U2021/02459

Joachim Enlund
Sekretariatet
Tfn: 063-147661
E-post: joachim.enlund@regionjh.se

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm
u.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss Papper, poddar och...Pliktmateriallagstiftning för ett tryggt källmaterial (SOU 2021:32)

Sammanfattning

Region Jämtland Härjedalen anser att betänkandet innehåller flera värdefulla och intressanta perspektiv på leveransplikten. I betänkandet ligger dock fokus på forskningsbiblioteken och forskningens behov av tillgång till material och vad gäller de verksamheter som regionen har ett ansvar att bevaka och stödja, dvs. folkbiblioteken, saknas det perspektivet nästan helt. Detta är bekymmersamt ur ett demokratiperspektiv.

Vad gäller de konkreta lagförslag om pliktleveranser som läggs fram i betänkandet, så välkomnar Region Jämtland Härjedalen dessa eftersom de förtydligar en del oklarheter i nu gällande regelverk i fråga om vad som ska levereras och vem som ska leverera det. Region Jämtland Härjedalen ser dock ett behov av att KB ytterligare förtydligar vilket pliktmaterial som ska levereras från kommunerna och regionerna.

Synpunkter

1.1 Förslag till pliktmateriallag (2022:xx)

6 och 8 § §

Region Jämtland Härjedalen noterar att lagförslaget saknar förtydliganden i fråga om vilket elektroniskt material en myndighet ska pliktleverera motsvarande 14 § lag (2012:492) om pliktexemplar av elektroniskt material. Det här innebär att utredningens förslag med stor

sannolikhet kommer att innebära att det blir aktuellt för myndigheter att pliktleverera mer av det som de publicerar online än vad de gör idag. Region Jämtland Härjedalen anser att detta är rimligt eftersom mycket av det som tidigare producerades analogt nu endast produceras digitalt och därmed inte fångas upp i dagens pliktleveranser. Region Jämtland Härjedalen vill ändå göra utredningen uppmärksam på att den nya tekniken även har medfört att det ute hos myndigheterna produceras och publiceras sådant material som det tidigare inte varit aktuellt för dem att ta fram överhuvudtaget. Detta eftersom det numera är väldigt billigt och enkelt att producera och publicera sådant som t.ex. ljud- och videoupptagningar. Region Jämtland Härjedalen ser här ett behov av avgränsningar och förtydliganden, och anser att det vore bra om KB tog fram föreskrifter om vad regionerna och kommunerna ska pliktleverera.

16.1 Möjligheten att tillhandahålla styrs inte bara av pliktlagstiftningen

Att Kungliga biblioteket får i uppdrag att utarbeta avtalslicenser är en förutsättning för att kunna samla, få en överblick över och organisera tillgången till det digitala materialet.

Övrigt

Pliktmaterialet är en demokratisk resurs med en tydlig koppling till bibliotekens demokratiska uppdrag i bibliotekslagen (2013:801). I utredningen ligger fokus på forskningsbiblioteken och forskningens behov av tillgång till material, och perspektiv som belyser folkbibliotekens och allmänhetens behov saknas i stor utsträckning. Detta är bekymmersamt utifrån ett demokratiperspektiv då möjligheten att ta del av ett material oavsett var man bor i landet är en hörnsten i bibliotekens demokratiska uppdrag. Vikten av geografisk spridning får inte åsidosättas, inte heller allmänhetens rätt till information.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Eva Hellstrand (C)
Regionstyrelsens ordförande

Hans Svensson
Regiondirektör